

Barack Obamas inre resa

I boken *Min far hade en dröm* beskriver Barack Obama sitt livs kanske viktigaste resa. Det är inte en resa i geografisk mening för den går egentligen inte utåt i världen. Utan inåt mot det egna livet och ursprunget. Den resa som ofta beskrivs som den längsta resan. En dag är det bara dags för den. Man kommer inte förbi de där påträngande frågorna: Vem är jag? Vad kommer jag ifrån? Hur blev jag den person som jag är idag?

Barack Obama var strax över trettio och arbetade som advokat. Han hade tänkt skriva en politisk bok om de svartas situation i USA. Men när han väl satt där och skulle skriva så dök en störtflod av minnen upp. Han fick kontakt med känslor från barndomen som han inte ens visste att han hade haft. Tankar som rörde sig in mot en alltmer ogästvänlig terräng där han mötte sin egen längtan, sorg och vrede.

Jag läste om hans bok inför besöket idag och tänker att den är en i raden av berättelser om inre resor i människors liv idag. Många är precis som Barack Obama sprungna ur mångkulturella miljöer och söker precis som han att förstå sig själva och sina rötter i släktled utspridda över oceaner och kontinenter.

Väldigt ofta handlar det om frånvarande fäder. Barack Obama har alltid fått höra att han liknar sin pappa. Men honom hade han bara sett på några bleknade foton i ett album som luktade damm och malmedel. Han visste att pappan fanns i en fattig by i Afrika och var son till en medicinman. Men det var bara en historia som de vuxna berättade i mer eller mindre uppdiiktad form.

När han förstod att han själv var det man kallade mulatt alltså son till en svart far och en vit mor blev det riktigt svårt. Äktenskap över rasgränserna var olagliga i mer än hälften av USA delstater när han växte upp. Han visste att hans pappa hade kunnat bli lynchad bara av att ha tittat på fel sätt på kvinnan som blev hans mor.

Det var känslorna som han inte kom förbi. Han insåg att han inte litade på bilden av sin barndom och blev tvungen att göra en egen resa tillbaka i sitt liv.

Det var först många år senare, när han, som han säger, "själv suttit vid sin fars grav och talat till honom genom Afrikas röda jord" som han fick kontakt med sig själv och kunde ta till sig sanningen om sitt liv. Då förstod han vad som hänt med honom som barn. Att han hela tiden hade försökt skriva om historien, ändra på den, täta igen hålen kring alla oklarheter i sina försök att få en grund att stå på.

Jag tror inte att några maktpositioner i världen kan ersätta en vacklande självkänsla i våra liv. Många försöker och det är dem jag är mest rädd för. Med grundade människor som Barack Obama är det något annat. Jag behöver inte alltid dela deras åsikter men jag litar på dem. Och jag tror att de står lite stadigare när det blåser.